יט זְמַן בְּרָכַת צִיצִית. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א [א]צִיצִית חוֹבַת גַּבְרָא הוּא (ג) (א) וְלֹא חוֹבַת מָנָא, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁאֵינוֹ לוֹבֵשׁ הַטַּלִּית (ב) פָּטוּר מִצִּיצִית, וּלְפִיכָךְ אֵינוֹ מְבָרֵךְ (ג) (ג) עַל עֲשִׂיַּת הַצִּיצִית, שֶׁאֵין מִצְוָה (ד) אֶלָּא בִּלְבִישָׁתוֹ: **ב** [ב]עָשָׂה טַלִּית לְצָרְכָּהּ תַּכְרִיכִין, [ג]אַף עַל פִּי שֶׁלּוֹבְשׁוֹ לִפְעָמִים (ג) בְּחַיָּיו, (ה) פָּטוּר:

א [א]צִיצִית חוֹבַת גַּבְרָא הוּא (ג) (א) וְלֹא חוֹבַת מָנָא, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁאֵינוֹ לוֹבֵשׁ הַטַּלִּית (ב) פָּטוּר מִצִּיצִית, וּלְפִיכָךְ אֵינוֹ מְבָרֵךְ (ג) (ג) עַל עֲשִׂיַּת הַצִּיצִית, שֶׁאֵין מִצְוָה (ד) אֶלָּא בִּלְבִישָׁתוֹ: ב [ב]עָשָׂה טַלִּית לְצָרְכָּהּ תַּכְרִיכִין, [ג]אַף עַל פִּי שֶׁלּוֹבְשׁוֹ לִפְעָמִים (ג) בְּחַיָּיו, (ה) פָּטוּר:

א מִנְחוֹת מ״ב (ע״א) וְהָרַמְבַּ״ם שָׁם (פ״ג ה״י) וְהָרֹא״שׁ (סי׳ ט).
ב מִנְחוֹת מ״א (ע״א).
ג נִמּוּקֵי יוֹסֵף הִלְכוֹת צִיצִית (יא: ד״ה כלל).

כ דִּינֵי לְקִיחַת וּמְכִירַת טַלִּית. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א * [א]הַלּוֹקֵחַ טַלִּית (ו) מִצֵּיצָת (א) מִיִּשְׂרָאֵל (ב) אוֹ מִתַּגָּר גּוֹי (וְאוֹמֵר שֶׁלְּקָחָן (ג) מִיִּשְׂרָאֵל נָאֶמָן) (נימוקי יוסף הלכות ציצית (יג. ד״ה כמוקפה)) כְּשֵׁרָה, דְּכֵיוָן דְּתַגָּר הוּא, חֲזָקָה שֶׁלְּקָחָהּ מִיִּשְׂרָאֵל, (ד) דְּלֹא מָרַע נַפְשֵׁהּ. אֲבָל אִם לָקַח מִגּוֹי שֶׁאֵינוֹ תַּגָּר, (ה) פְּסוּלָה: **ב** [ב]אֵין מוֹכְרִין טַלִּית מִצֵּיצָת (ד) (ו) לְגוֹי, (ז) * שֶׁמָּא יִתְלֶנָּה עִם יִשְׂרָאֵל בַּדֶּרֶךְ וְיַהֲרְגֶנּוּ. [ג]אֲפִלּוּ לְמִשְׁכֹּן וּלְהַפְקִיד טַלִּית מִצֵּיצָת לְגוֹי אָסוּר, אֶלָּא אִם כֵּן הוּא (ח) לְפִי שָׁעָה, דְּלֵיכָּא לְמֵיחַשׁ לְהָא:

א מִנְחוֹת מ״ג (ע״א).
ב שָׁם. ג נִמּוּקֵי יוֹסֵף (יג. ד״ה בחזקתה).

בֵּאוּר הַיטֵב

א (א) **וְלֹא חוֹבַת מָנָא.** עַיִן לְעֵיל סִימָן י״ז סָעִיף קָטָן ה׳ מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם: (ב) **עַל עֲשִׂיַּת הַצִּיצִית.** עַיִן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) מַה שֶּׁכָּתַב, וְהַמְחַבֵּר יַד אַהֲרֹן (הגה״ט) חוֹלֵק עָלָיו: **ב** (ג) **בְּחַיָּיו פָּטוּר.** כֵּיוָן שֶׁאֵין עִקַּר עֲשִׂיָּתָהּ לְאַפּוֹטֵי מֵחַיִּים הָוֵי לֵיהּ כְּסוּכָּה לַיְלָה וּפְטוּרָה אֲפִלּוּ לוֹבְשׁוֹ בַּיּוֹם. עַיִן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) וְעוֹלַת תָּמִיד (סק״ב) (דְּלֵישׁ אוֹמְרִים דְּלַעֵיל דִּכְסוּכָּה לַיְלָה חַיָּב כְּשֶׁלּוֹבְשׁוֹ בַּיּוֹם הוּא הַדִּין בָּזֶה, וְאִם כֵּן לְדִידָן יֵשׁ לַעֲשׂוֹת בּוֹ צִיצִית וְשֶׁלֹּא לְבָרֵךְ). כָּתְבוּ תּוֹסָפוֹת בִּנְדָּה דַּף ס״א (ע״ב ד״ה אבל), מוֹכְרֵי

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) **וְלֹא חוֹבַת מָנָא.** עַיִן לְעֵיל סִימָן י״ז סָעִיף קָטָן ה׳ מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם: (ב) **פָּטוּר מִצִּיצִית.** אַף עַל גַּב (ג) דִּכְתִיב (במדבר טו לח) 'וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם', מִכָּל מָקוֹם מִדִּכְתִיב קְרָא אַחֲרִינָא (דברים כב יב) 'גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ עַל אַרְבַּע כַּנְפוֹת כְּסוּתְךָ אֲשֶׁר תְּכַסֶּה בָּהּ', מַשְׁמַע דַּוְקָא כְּשֶׁמִּתְכַּסֶּה בָּהּ: (ג) **עַל עֲשִׂיַּת הַצִּיצִית.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בְּעֵת הַטָּלָתָן בְּהַבְגָּד, אֶלָּא אַחַר כָּךְ כְּשֶׁמִּתְעַטֵּף בּוֹ מְבָרֵךְ לְהִתְעַטֵּף. וְאִם נִפְסְקוּ אַחַר שֶׁלּוֹבְשׁוֹ, (ד) צָרִיךְ לְפָשְׁטוֹ וְלַעֲשׂוֹת בּוֹ צִיצִית וּלְבָרֵךְ כְּשֶׁחוֹזֵר וּלוֹבְשׁוֹ, אַף שֶׁלּוֹבְשׁוֹ תֵּכֶף: (ד) **אֶלָּא בִּלְבִישָׁתוֹ.** וְהוּא הַדִּין בְּמִזּוּזָה דְּקָיְמָא לַן (פסחים ד.) חוֹבַת הַדָּר הִיא, אֵין לְבָרֵךְ עַל הַמְּזוּזָה רַק כְּשֶׁהוּא נִכְנָס לָדוּר בְּהַבַּיִת תֵּכֶף וּמִיָּד דְּאָז הוּא מַמָּשׁ דּוֹמֶה דַּעֲטִיפָה, אוֹ כְּשֶׁכָּבָר דָּר בָּהּ [בְּרַכֵּי יוֹסֵף (סק״ב), וְכֵן מַשְׁמַע מִדִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״א) לְהַמְעַיֵּן בּוֹ הֵיטֵב. וְעַיִן שָׁם עוֹד בְּמָגֵן אַבְרָהָם וּבִבְרֵכֵי יוֹסֵף וּבִתְשׁוּבַת רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר (מהדו״ק) בְּסוֹף סִימָן ט׳]: ב (ה) **פָּטוּר.** הָאֲחָרוֹנִים (ג) מְסַקְּקִי דְּדַוְקָא לְדַעַת הָרֹא״שׁ שֶׁפּוֹטֵר לְעֵיל בְּסִימָן י״ח (ס״א) כְּסוּת הַמְיֻחָד לַלַּיְלָה אֲפִלּוּ בַּיּוֹם, וְהָא נַמִּי לְכְסוּת לַיְלָה דְּמֵי שֶׁהֲרֵי מֵת פָּטוּר מִמִּצְוֹת, אֲבָל לְדַעַת הָרַמְבַּ״ם דְּמְחַיֵּב כְּסוּת לַיְלָה בַּיּוֹם, גַּם בָּזֶה חַיָּב, לְפִיכָךְ לְדִידָן יַעֲשֶׂה בּוֹ צִיצִית וְלֹא יְבָרֵךְ. מוֹכְרֵי (ו) הַבְּגָדִים שֶׁלּוֹבְשִׁין וּמְכַוְּנִין לְהַרְוֹאוֹת לְהַקּוֹנִים מִדָּתָן, פְּטוּרִין, וְאִם לוֹבֵשׁ אוֹתָן לְהַעֲבִיר בָּזֶה אֶת הַמֶּכֶס [א]אֲפָשָׁר דְּחַיָּב בְּצִיצִית כְּמוֹ גַּבֵּי כִּלְאַיִם:

א (א) **מִיִּשְׂרָאֵל.** אֲפִלּוּ אֵין מַכִּיר אוֹתוֹ שֶׁהוּא כָּשֵׁר וְנֶאֱמָן, אֲפִלּוּ הָכִי תְּלִינַן דִּסְתָם יִשְׂרָאֵל בְּחֶזְקַת כָּשֵׁר הוּא וּבְנֵדֶאי טָרְחָן וְשָׁזְרָן וְהִלְבִּינָן לִשְׁמָן, אִם לֹא שֶׁהוּא חָשׁוּד [בַּ״ח (ס״א)], וּכְלָלֵי הַחֶשּׁוּד עַיִן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קי״ט: (ב) **אוֹ מִתַּגָּר גּוֹי.** אֲפִלּוּ (ג) אֵינוֹ מַחְזִיק לְקָנוֹת טַלִּיתוֹת רַק מֵחֶזְקַת שֶׁאֵר סְחוֹרוֹת, אֲפִלּוּ הָכִי נֶאֱמָן, דְּאִם יִמְצָא בְּדֵאי אֶחָד שׁוּב לֹא יַאֲמִינוּהוּ בְּדָבָר אַחֵר: (ג) **מִיִּשְׂרָאֵל נֶאֱמָן.** עַיִן בְּלְבוּשׁ דְּמוּכָח מִנַּהּ שֶׁאֵין צָרִיךְ הַתַּגָּר לוֹמַר שֶׁקָּנָה מִנֶּאֱמָן, דַּאֲפִלּוּ מִסְּתָם יִשְׂרָאֵל, כָּשֵׁר, כְּמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁקָּנָה מִיִּשְׂרָאֵל, וְכֵן מַשְׁמַע (כ) מִשְּׁאָר אַחֲרוֹנִים, וְאָפְשָׁר דְּגַם הָרַמְ״א סוֹבֵר כֵּן, וְתֵבַת 'נֶאֱמָן' קַאֵי עַל הַתַּגָּר שֶׁהוּא נֶאֱמָן בְּדִבּוּרוֹ, וְהוֹסִיף הָרַמְ״א זֶה לְהוֹרוֹת לָנוּ הַפְּבָרָא דְּדַוְקָא עַל דִּבּוּרוֹ סָמְכִינַן וּמַאֲמִינִין לוֹ, דְּלֹא מָרַע נַפְשֵׁהּ לוֹמַר שֶׁקָּר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּסָתְמָא, לֹא מָרַע נַפְשֵׁהּ עַל יְדֵי זֶה: (ד) **דְּלֹא מָרַע נַפְשֵׁהּ.** עַיִן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) שֶׁכָּתַב דַּוְקָא גַּבֵּי טַלִּית בְּצִיצִיּוֹתֶיהָ סָמְכִינַן עַל סָבְרָא זוֹ וּמַאֲמִינִין לוֹ, מִשּׁוּם דְּאֵין דֶּרֶךְ לְנָכְרִי לְתְלוֹת צִיצִית בִּבְגָדוֹ, [ג]אֲבָל לְקָנוֹת צִיצִית אָסוּר אַף מִתַּגָּר, שֶׁמָּא לֹא הָיָה הַטָּווּיָה וְהַשְּׁזִירָה לִשְׁמָהּ, וְכֵן פְּסַק הַטַּ״ז (סק״א) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (דין לקיחת טלית מנכרי וכו׳ ס״א), וְיֵשׁ (ג) מְקִלִּין בָּזֶה. וְעַיִן בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים (לב הארץ ס״א) וּבִישׁוּעוֹת יַעֲקֹב (סק״ב) שֶׁהִסְכִּימוּ דְּהֵיכָא דְּעָסֵק הַתַּגָּר הוּא לְקָנוֹת צִיצִית מִיִּשְׂרָאֵל וְלִמְכֹּר, מַתַּר מִתַּגָּר: (ה) **פְּסוּלָה.** שָׁמָּא הוּא בְּעַצְמוֹ עָשָׂה הַצִּיצִית בְּהֶבְגֵּד. וְכָל שֶׁכֵּן דְּאָסוּר לְקָנוֹת מִמֶּנּוּ צִיצִית, דְּשָׁמָּא לֹא נִטְוָה לִשְׁמָהּ, וְאִם כֵּן פָּשׁוּט דַּאֲפִלּוּ אִם יִרְצֶה לְהַתִּירָם מֵהַבֶּגֶד וּלְקָשְׁרָם מֵחָדָשׁ, אָסוּר [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, דְּלֹא כְּטַ״ז (סק״א)]. מָצָא (ד) טַלִּית מְצֵיצָת בַּשּׁוּק, כָּשֵׁר. וְאָסוּר לִשְׁלֹחַ צִיצִית (ה) אֲפִלּוּ פְּסוּקִין וּשְׁזוּרִין [ד]עַל יְדֵי עוֹבֵד גִּלּוּלִים, אִם לֹא בִּשְׁנֵי חוּתָמוֹת: ב (ו) **לְגוֹי.** אֲפִלּוּ (ו) אִם הוּא תַּגָּר, דְּגַם הוּא חָשׁוּד עַל שְׁפִיכַת דָּמִים וְגִלּוּי עֲרָיוֹת. וְהָא דְּאָמְרִינַן לְעֵיל בְּסָעִיף א׳ חֶזְקָה שֶׁלְּקָחָהּ מִיִּשְׂרָאֵל וְכוּ׳, הַיְנוּ שֶׁיִּשְׂרָאֵל עָבַר וּמְכָרָהּ לוֹ: (ז) **שֶׁמָּא יִתְלֶנָּה.** וְעוֹד אֵיכָא טַעַם בְּגֶמָרָא (מג.) מִשּׁוּם זוֹנָה, וּפֶרֶשׁ רַשׁ״י, שֶׁיִּתְגַּיְּנָה לְזוֹנָה בְּאָתְנַּהּ וְתֹאמַר שֶׁיִּשְׂרָאֵל נָתַן לָהּ. וְאִם כֵּן כָּל שֶׁכֵּן דְּאָסוּר לִמְכֹּר לָנָכְרִית מִטַּעַם זֶה. וְעַיִן בְּחַיֵּי אָדָם (כלל יא סמ״ב) שֶׁכָּתַב דִּלְטַעַם שָׁמָּא יִתְלֶנָּה לֵיכָא לְמֵיחַשׁ הַשְׁתָּא דְּאֵינָן חֲשׁוּדִים עַל שְׁפִיכַת דָּמִים, אֲבָל לְטַעַם דְּזוֹנָה יֵשׁ לְחוּשׁ: (ח) **לְפִי שָׁעָה.** אֲבָל (ז) אִם הַסִּיר הַצִּיצִית, הַבְּגָדִים שֶׁלּוֹבְשִׁין הַבְּגָדִים וּמְכַוְּנִין לְהַרְוֹאוֹתָם לַקּוֹנִים פְּטוּרִים, וְאִם לוֹבֵשׁ אוֹתָם לְהַעֲבִיר הַכֶּסֶף שֶׁלּוֹבְשִׁין הַבְּגָדִים וּמְכַוְּנִין לְהַרְוֹאוֹתָם לַקּוֹנִים פְּטוּרִים, וְאִם לוֹבֵשׁ אוֹתָם לְהַעֲבִיר

בֵּאוּר הַלָּכָה

א * הַלּוֹקֵחַ טַלִּית וְכוּ׳ מִתַּגָּר נָכְרִי וְכוּ׳. עַיִן בְּחַיֵּי אָדָם בְּכְלָל י״א (סמ״ב) שֶׁכָּתַב דִּנְרָאֶה לִי דְּהַקּוֹנֶה מִתִּיר הַצִּיצִית וְיִקְשְׁרֵם מֵחָדָשׁ. וְאֵינִי יוֹדֵעַ שׁוּם טַעַם לָזֶה, וְאִי קָאֵי אַאֵינוּ תַּגָּר מַה יוֹעִיל אִם יַתִּיר הַצִּיצִית, שֶׁמָּא לֹא נִטְוָה לִשְׁמָהּ, לֹא מִיבָּעְיָא לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״א) דְּמְחַמִּיר בְּקִנְיַת צִיצִית מִנֶּכְרִי, אֲפִלּוּ לְטַ״ז (סק״א) גַּם כֵּן יֵשׁ לְהַחְמִיר בָּזֶה, דְּאִפְשָׁר מֵחֲמַת שֶׁהוּא רוֹצֶה שֶׁיִּרְבּוּ קוֹנִים עַל הַטַּלִּית, עַל כֵּן טָוָה הַצִּיצִית בְּעַצְמוֹ וּתְלָאָן בְּהֶבֶגֶד. וְגַם לֹא הָוֵה לֵיהּ לְהַחַיֵּי אָדָם לִסְתֹּם אֶלָּא לְפָרֵשׁ. וְנִרְאֶה לִי דְּטָעוּת סוֹפֵר הוּא בְּחַיֵּי אָדָם, וְהַאי 'וְנִרְאֶה לִי' צָרִיךְ לִהְיוֹת אַחַר מַה שֶּׁכָּתַב בַּתְּחִלָּה לְעִנְיַן טַלִּיתִים גְּנוּבִים, עַיִן שָׁם:

ב * שָׁמָּא יִתְלֶנָּה. עַיִן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ז). וְעַיִן בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א שֶׁכָּתַב דִּלְהָכִי אָסוּר אֲפִלּוּ לְמַשְׁכֹּן אֲצֶל הַנָּכְרִי, מִשּׁוּם דְּנָקְטִינַן לְחוּמְרָא כְּהַאי טַעֲמָא דְּשָׁמָּא יִתְלֶנָּה וְכוּ׳ דְּלִאִידָךְ טַעֲמָא דְּזוֹנָה הָיְתָה מַמָּשׁ. וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאִידָךְ יִמְסֹר לְזוֹנָה כֵּיוָן שֶׁהַטַּלִּית אֵינוֹ שֶׁלּוֹ [וְלִפְי זֶה **לְפִי מָה שֶׁכָּתַב הַחַיֵּי אָדָם** (שם) **דִּלְדִידָן הַשְׁתָּא לֹא חַיְישִׁינַן לְטַעַם דְּשָׁמָּא יִתְלֶנָּה** כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה בְּשֵׁמוֹ, **מְמֵילָא מָתַר לְמַשְׁכֹּן. וְנַעֲלֶם זֶה מֵהַחַיֵּי אָדָם, עַיִן שָׁם שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה**]. וְעַיִן **בְּגִנַּת יוֹסֵף בְּהֲלָכוֹת קְטָנוֹת** (יג. ד״ה בחזקתה) **דְּמִשְׁמַע בְּהָקֵף, וְצָרִיךְ עִיּוּן גָּדוֹל עַל סְבָרַת הַגְּמוּסֵי יוֹסֵף בְּמַה שֶּׁכָּתַב וּלְפִי זֶה וְכוּ׳, עַיִן שָׁם. וְאוּלַי כַּוָּנָתוֹ דִּלְנָכְרִית אָסוּר**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (ס) חַיֵּי אָדָם (כלל יא ס״ב): (ג) דֶּרֶךְ הַחַיִּים (דין מי שם חייבין בציצית וכו׳ ס״ד): (ד) עוֹלַת תָּמִיד (סק״ג) אֲלִיָּה רַבָּה (סק״ד) וּפְרִי מְגַדִּים (משׁ״ז סק״א). וּלְעֵנְיַן צִיצִית עַיִן בְּסִימָן י״א בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן א׳: (ה) פְּרִי מְגַדִּים בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב (סק״א) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (שם): ב (ו) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) וּפְרִישָׁה (דרישה סק״א) וְאַרְצוֹת הַחַיִּים (לב הארץ ס״ב) דִּלְא (קְטָ״ז) (כְּבָ״ח) (סק״א): (ז) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתב רבנו ירוחם):

א (ס) חַיֵּי אָדָם (כלל יא ס״ב): (ג) דֶּרֶךְ הַחַיִּים (דין מי שם חייבין בציצית וכו׳ ס״ד):
ב (ג) הַנִּמּוּקֵי יוֹסֵף (יא: ד״ה כלל) וְהָעוֹלַת תָּמִיד (סק״ב) וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) וְהַבֵּאוּר הַגְּרָ״א וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (ד) מָגֵן אַבְרָהָם (שם):
א (ס) אַחֲרוֹנִים: (ג) דֶּרֶךְ הַחַיִּים (דין לקיחת טלית מנכרי וכו׳ ס״א) וְחַיֵּי אָדָם (כלל יא סמ״ב): (ג) אֲלִיָּה רַבָּה (סק״א) וּמִנְחַת יַעֲקֹב כְּלָל [ל״ב אות] מ״ה וּבִרְכֵי יוֹסֵף

לְיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו״ע הרב (ס״ג) כתב שאסור ללבוש טלית שאינה מצויצית כדי להעביר המכס [ונראה מדבריו שלא הסתפק בזה]. **ב]** וכן פסק בשו״ע הרב (ס״ב). **ג]** בשו״ע הרב (ס״ג) הוסיף: במה דברים אמורים כשהוא בענין שיהנה הנכרי בחליפין, אבל אם לא יהיה לו הנאה כלל מחליפין אין חוששין שמא יחליף הנכרי כדי להכשיל את ישראל. עוד כתב (ס״ד): וכל זה כששולח חוטין שאינן שזורין או אפילו הן שזורין אלא שאינן מופסקין לד׳ חוטין ארוכים רק עדיין הן חוט אחד ארוך אבל אם הן שזורין ומופסקין לד׳ חוטין ארוכים אין לחוש שיחליף אותם הנכרי שבודאי אין לו חוטין אחרים כיוצא בהן לפי שאין עושין חוטין על דרך זה אלא לשם ציצית.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah